

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष ६, अंक १४]

मंगळवार, डिसेंबर १५, २०२०/अग्रहायण २४, शके १९४२ [पृष्ठे २५, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ४५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यात यावे. प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक निर्देशित करण्यात यावा.)

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६(१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यांत येत आहे :—

L. A. BILL No. LIV OF 2020.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR ENDING ON THE THIRTY FIRST DAY OF MARCH 2021.

सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५४.

दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपणा-या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपणा-या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करून घेण्याकरिता ; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजूरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या एकाहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२०, असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

सन २०२०-२०२१ या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून रुपये २,१९,९२,५१,८३,००० काढणे.

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपणा-या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा प्रदान करतेवेळी यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे एकवीस हजार नऊशे ब्याणव कोटी, एकावन्न लाख त्र्याऐंशी हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणा-या रकमा प्रदान करता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनियोजन. ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून प्रदान करण्याचे व विनियोग करण्याचे प्राधिकृत केलेल्या रकमांचा, दिनांक ३१ मार्च २०२१ रोजी संपणा-या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता विनियोग करण्यात येईल.

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा एकूण		
			रुपये	रुपये	रुपये
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
		ए-महसुली लेखावरील खर्च			
		सामान्य प्रशासन विभाग			
ए-२	निवडणुका	२०१५, निवडणुका	२,२९,७६,०१,०००	...	२,२९,७६,०१,०००
ए-३	लोकसेवा आयोग	२०५१, लोकसेवा आयोग	...	१,०००	१,०००
ए-४	सचिवालयीन आणि संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	२०५२, सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा २०५९, सार्वजनिक बांधकामे २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा २०७५, संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	४,४०,०९,०००	...	४,४०,०९,०००
ए-५	सामाजिक सेवा	२२१६, गृहनिर्माण २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २२५०, इतर सामाजिक सेवा २२५१, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	१,०००	...	१,०००
ए-७	नागरी विमान चालन	३०५३, नागरी विमान चालन	५०,००,००,०००	...	५०,००,००,०००
		एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	२,८४,१६,११,०००	१,०००	२,८४,१६,१२,०००
		गृह विभाग			
बी-१	पोलीस प्रशासन	२०१४, न्यायदान २०५५, पोलीस २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	८४,९४,३८,०००	...	८४,९४,३८,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			(१)	(२)		(३)
बी-२	राज्य उत्पादन शुल्क	२०३९,	राज्य उत्पादन शुल्क	३,९९,००,०००	...	३,९९,००,०००
बी-३	वाहतूक प्रशासन	२०४१, ३०५५, ३०५६,	वाहनांवरील कर मार्ग परिवहन अंतर्देशीय जल परिवहन	१०,०९,००,१०,०००	...	१०,०९,००,१०,०००
बी-४	सचिवालयीन आणि इतर प्रशासनिक सेवा	२०४५, २०५२,	विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२५,००,०००	...	२५,००,०००
बी-५	तुरुंग	२०५६,	तुरुंग	२,४९,६८,०००	...	२,४९,६८,०००
बी-७	आर्थिक सेवा	३००१, ३०५१,	भारतीय रेल्वे-धोरण निश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना बंदरे व दीपगृहे	२,५०,००,०३,०००	...	२,५०,००,०३,०००
बी-८	पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण	२७११,	पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण	३,१९,००,०००	...	३,१९,००,०००
एकूण-गृह विभाग				१३,५३,७९,१९,०००	...	१३,५३,७९,१९,०००
महसूल व वन विभाग						
सी-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२९, २०४५, २०५३, २०७०,	जमीन महसूल विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा	५,१७,३४,०००	...	५,१७,३४,०००
सी-२	मुद्रांक व नोंदणी	२०३०,	मुद्रांक व नोंदणी	१०,००,००,०००	...	१०,००,००,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकात्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	(४)		
सी-५	इतर सामाजिक सेवा	नगरविकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा	रुपये २,५९,४०,०००	रुपये ...	रुपये २,५९,४०,०००
सी-६	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	२२,११,७७,०२,०००	...	२२,११,७७,०२,०००
			एकूण-महसूल व वन विभाग		२२,२९,५३,७६,०००
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग					
डी-३	कृषि सेवा	पीक संवर्धन मृद व जलसंधारण वनीकरण व वन्यजीवन कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	११,१३,५१,००,०००	...	११,१३,५१,००,०००
डी-४	पशुसंवर्धन	पशुसंवर्धन	८,४६,६६,०००	...	८,४६,६६,०००
डी-५	दुग्धव्यवसाय विकास	दुग्धव्यवसाय विकास	१,३६,०१,०००	...	१,३६,०१,०००
			११,२३,३३,६७,०००	...	११,२३,३३,६७,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग					
ई-२	सर्वसाधारण शिक्षण	सर्वसाधारण शिक्षण	२,२७,७६,५४,०००	...	२,२७,७६,५४,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	(१)	(२)	(३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
					अधिक नसतील अशा रकमा -	(४)	
ई-३	सचिवालयीन आणि इतर सामाजिक सेवा				रुपये	रुपये	रुपये
		२२०४,	क्रीडा व युवक सेवा		४४,७९,२६,०००	...	४४,७९,२६,०००
		२२०५,	कला व संस्कृती				
		२२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण				
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण				
		२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा				
		२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन				
एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग							
					२,७२,५५,८०,०००	...	२,७२,५५,८०,०००
नगरविकास विभाग							
एफ-२	नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा						
		२०५३,	जिल्हा प्रशासन		६,०९,९३,०१,०००	२,५०,०००	६,०९,९५,५१,०००
		२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा				
		२२१७,	नगरविकास				
		३०५४,	मार्ग व पूल				
एकूण-नगरविकास विभाग							
					६,०९,९३,०१,०००	२,५०,०००	६,०९,९५,५१,०००
वित्त विभाग							
जी-४	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२०५२,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा		१,००,०२,०००	...	१,००,०२,०००
जी-५	कोषागार व लेखा प्रशासन	२०५४,	कोषागार व लेखा प्रशासन		१,०००	...	१,०००
जी-६	निवृत्तीवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१,	निवृत्तीवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ		२,००,००,०००	...	२,००,००,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा एकूण	
			रुपये	रुपये
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	
			रुपये	रुपये
			एकूण-विधि व न्याय विभाग	
			१०,०९,०६,०००	३,०३,०४,०००
			१३,१२,१०,०००	
			उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	
के-४	कामगार व सेवायोजन	२२३५, कामगार सुरक्षा व कल्याण		
		२२५०, इतर सामाजिक सेवा	३,०००	...
के-६	ऊर्जा	२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन		
		३४७५, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	१,०००	१,०००
के-७	उद्योग	२८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग		
		२८५२, उद्योग	५०,००,००,०००	...
		२८५३, अलौहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग		५०,००,००,०००
			एकूण-उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	
			५०,००,०४,०००	...
			५०,००,०४,०००	
			ग्रामविकास विभाग	
एल-३	ग्रामविकास कार्यक्रम	२०५९, सार्वजनिक बांधकामे		
		२२१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता	५,११,२९,२०,०००	...
		२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण		५,११,२९,२०,०००
		२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन		

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(४)	
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
		नगरविकास			
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक			
		यांचे कल्याण			
		कामगार व सेवायोजन			
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		पोषण आहार			
		पीक संवर्धन			
		मृद व जलसंधारण			
		पशुसंवर्धन			
		मत्स्यव्यवसाय			
		वनीकरण व वन्यजीवन			
		अन्न, साठवण व वखार			
		इतर कृषिविषयक कार्यक्रम			
		ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
		ग्रामीण रोजगार			
		वीज			
		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
		उद्योग			
			रुपये	रुपये	रुपये
			२३,४९,१६,७९,०००	२३,४९,१६,७९,०००	२३,४९,१६,७९,०००
		
			एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	२३,४९,१६,७९,०००	२३,४९,१६,७९,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			रुपये	रुपये	
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
ओ-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१, सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	५०,०४,०००	...	५०,०४,०००
ओ-९	जनगणना, सर्वेक्षण व सांख्यिकी	३४५४, जनगणना, सर्वेक्षण व सांख्यिकी	१२,२७,६६,०००	...	१२,२७,६६,०००
ओ-४२	जिल्हा योजना-अहमदनगर	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण	१,०००	..	१,०००
		२२०३, तंत्र शिक्षण			
		२२०४, क्रीडा व युवक सेवा			
		२२०५, कला व संस्कृती			
		२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
		२२१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता			
		२२१७, नगरविकास			
		२२२०, माहिती व प्रसिद्धी			
		२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
		२२३०, कामगार व सेवोपजन			
		२२३६, पोषण आहार			
		२४०३, पशुसंवर्धन			
		२४०४, दुग्धव्यवसाय विकास			
		२४०५, मत्स्यव्यवसाय			
		२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन			
		२४२५, सहकार			
		२५०१, ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
		२५१५, इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
		२७०२, लहान पाटबंधारे			
		२८०१, वीज			
		२८१०, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
		२८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
		३०५४, मार्ग व पूल			
		३४५१, सचिवालयीन-आर्थिक सेवा			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			रुपये	रुपये	
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
ओ-५२ जिल्हा योजना-नांदेड	३४५२, पर्यटन				
	३६०४, स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिवृत्तांकित रकमा देणे				
	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण			४,०००	४,०००
	२२०३, तंत्र शिक्षण				
	२२०४, क्रीडा व युवक सेवा				
	२२०५, कला व संस्कृती				
	२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य				
	२२११, कुटुंबकल्याण				
	२२१५, पाणी पुरवठा व स्वच्छता				
	२२१७, नगरविकास				
	२२२०, माहिती व प्रसिद्धी				
	२२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण				
	२२३०, कामगार व सेवायोजन				
	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण				
	२२३६, पोषण आहार				
	२४०३, पशुसंवर्धन				
	२४०५, मत्स्यव्यवसाय				
	२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन				
	२४२५, सहकार				
	२५०१, ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम				
	२५१५, इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम				
	२७०२, लहान पाटबंधारे				
	२८०१, वीज				
	२८१०, नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा				
	२८५१, ग्रामोद्योग व लघुउद्योग				
	३०५४, मार्ग व पूल				

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकूण	
			रुपये	रुपये
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	
		३४५१, ३४५२, ३६०४, पर्यटन स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	९२,७७,७५,०००	९२,७७,७५,०००
			एकूण-नियोजन विभाग	
		
			गृहनिर्माण विभाग	
क्यू-३	गृहनिर्माण	२२१६, २२१७, २२३५, २४०६, गृहनिर्माण नगरविकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण वनीकरण व वन्यजीवन	५४,९०,०००	५४,९०,०००
			एकूण-गृहनिर्माण विभाग	
			५४,९०,०००	५४,९०,०००
			सार्वजनिक आरोग्य विभाग	
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२१०, २२११, २२३५, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	१०,९६,४०,५९,०००	१०,९६,४०,५९,०००
			एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग	
			१०,९६,४०,५९,०००	१०,९६,४०,५९,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा।)						
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
(१)	(२)	(३)	(४)	रुपये	रुपये	रुपये
वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग						
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,७२,१८,८८,०००	...	२,७२,१८,८८,०००
एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग						
				२,७२,१८,८८,०००	...	२,७२,१८,८८,०००
आदिवासी विकास विभाग						
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनेवरील महसुली खर्च	२०५९,	सार्वजनिक बांधकामे	५,२४,१३,१३,०००	...	५,२४,१३,१३,०००
		२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण			
		२२०४,	क्रीडा व युवक सेवा			
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
		२२११,	कुटुंबकल्याण			
		२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता			
		२२१७,	नगरविकास			
		२२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
		२२३०,	कामगार व सेवायोजन			
		२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		२४०१,	पीक संवर्धन			
		२४०२,	मृद व जलसंधारण			
		२४०३,	पशुसंवर्धन			
		२४०५,	मत्स्यव्यवसाय			
		२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन			
		२४२५,	सहकार			
		२४३५,	इतर कृषिविषयक कार्यक्रम			
		२५०१,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
		२५०५,	ग्रामीण रोजगार			
		२७०२,	लहान पाटबंधारे			
		२८०१,	वीज			

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा एकूण			
			(३)		(४)	
			(१)	(२)	रुपये	रुपये
डब्ल्यू-३ तंत्र शिक्षण	२२०३,	तंत्र शिक्षण	३०,००,००,०००	...	३०,००,००,०००	
डब्ल्यू-४ कला व संस्कृती	२२०५,	कला व संस्कृती	२,०००	...	२,०००	
एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग			३०,००,०३,०००	...	३०,००,०३,०००	
महिला व बाल विकास विभाग						
एक्स-१ सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, २२३६, २४०६,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार वनीकरण व वन्यजीवन	१४,५९,४६,०१,०००	...	१४,५९,४६,०१,०००	
एक्स-२ सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	६१,९७,०००	...	६१,९७,०००	
एकूण-महिला व बाल विकास विभाग			१४,६०,०७,९८,०००	...	१४,६०,०७,९८,०००	
कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग						
झेडए-२ सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१, २४०६,	तंत्र शिक्षण कामगार व सेवायोजन सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व वन्यजीवन	१,०००	५,५३,२२,०००	५,५३,२३,०००	
एकूण-कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग			१,०००	५,५३,२२,०००	५,५३,२३,०००	

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -	कम होतील अशा रकमा -	
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
महाराष्ट्र, विधानमंडळ सचिवालय					
झेडसी-१	संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे	२०११,	३१,०७,२०,०००	...	३१,०७,२०,०००
			एकूण-महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय		३१,०७,२०,०००
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग					
झेडडी-१	सेक्रेटरीएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२०७०, २२२०, २२५१,	१,०००	...	१,०००
			कला व संस्कृती		३८,५०,०८,०००
झेडडी-२	कला व संस्कृती	२२०५,	३८,५०,०८,०००	...	३८,५०,०८,०००
			एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग		३८,५०,०९,०००
अल्पसंख्याक विकास विभाग					
झेडई-१	अल्पसंख्याक विकास	२०५२, २०५३, २०७५, २२०५, २२३५, २४०६,	१५,०१,०००	...	१५,०१,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(३)					
(४)					
गृह विभाग					
बी-१०	आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४०५५, ४०७०, ५००२, ५०५५,	पोलिसांवरील भांडवली खर्च इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च. भारतीय रेल्वे यावरील भांडवली खर्च (वाणिज्यिक मार्ग) मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च	३५,३३,००,००० ...	३५,३३,००,०००
			एकूण-गृह विभाग		
महसूल व वन विभाग					
सी-९	इतर प्रशासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२३५, ४२५०, ६२४५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्ज	९,९८,५५,००० ...	९,९८,५५,०००
			एकूण-महसूल व वन विभाग		
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग					
डी-९	मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च	४४०५, ६४०५,	मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च मत्स्यव्यवसायासाठी कर्ज	३४,५२,८८,००० ...	३४,५२,८८,०००
			एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग		
नगरविकास विभाग					
एफ-५	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२१७,	नगरविकासावरील भांडवली खर्च	८,७७,१४,००,००० ...	८,७७,१४,००,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक		अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)		विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	
सार्वजनिक बांधकाम विभाग								
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	५४७५, ४२१६, ४७११, ५०५४,	इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	एकूण-नगरविकास विभाग	८,७७,१४,००,०००	...	८,७७,१४,००,०००	
एच-८	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती यावरील भांडवली खर्च	४०५९, ४२०२, ४२१०, ४२२५, ४२१७,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	१,१८,१२,६७,०००	१,०००		१,१८,१२,६८,०००	
एच-९	प्रादेशिक असमतील दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च	४२०२, ४२१०, ४२५०,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च	२१,८६,०००	...		२१,८६,०००	
				एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	२३,७३,३४,५६,०००	१,०००	२३,७३,३४,५७,०००	

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा -		एकूण
			(४)		
			(१)	(२)	
जलसंपदा विभाग					
आय-५ पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२, मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	४,००,००,९७,०००	...	४,००,००,९७,०००	
	४७०९, मोठे व मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च				
	४७०२, लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च				
	४७९९, पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च				
	४८०९, वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च				
			एकूण-जलसंपदा विभाग		४,००,००,९७,०००
ग्रामविकास विभाग					
एल-७ ग्रामविकासावरील भांडवली खर्च	४५९५, इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च	३,०६,०९,००,०००	...	३,०६,०९,००,०००	
	५०५४, मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च				
	६२९६, गृहनिर्माणसाठी कर्जे				
			एकूण-ग्रामविकास विभाग		३,०६,०९,००,०००
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग					
एम-४ अन्न, साठवण व वखार यावरील भांडवली खर्च	४४०८, अन्न, साठवण व वखार यांवरील भांडवली खर्च	२८,५०,००,००,०००	...	२८,५०,००,००,०००	
			एकूण-अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग		२८,५०,००,००,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग					
एन-४	सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४०५९,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	१,००,००,००,०००	१,००,००,००,०००
		४२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च		
		४२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च.		
		४२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च		
		४४०२,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च		
		४४२५,	सहकारावरील भांडवली खर्च		
		६२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याणासाठी कर्जे.		
एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग					
१,००,००,००,००० ... १,००,००,००,०००					
नियोजन विभाग					
ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च	४५५५,	इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च	४,८६,८७,२१,०००	४,८६,८७,२१,०००
		५४५२,	पर्यटनावरील भांडवली खर्च		
ओ-४३	जिल्हा योजना-अहमदनगर	४०५९,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	३,०००	३,०००
		४२०२,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च		
		४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च		
		४४०२,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च		
		४४०३,	पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च		
		४४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च		
		४५१५,	इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च		
		४७०२,	लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च		
		४८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च		
		५०५४,	मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च		
		६२१७,	नगर विकासासाठी कर्जे		

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	सेवा व प्रयोजने	लेखाशीर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			रुपये	रुपये		
(१)	(२)	(३)	(४)			
ओ-५३	जिल्हा योजना-नांदेड	इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे	६२५०,			
		सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	४०५९,			
		वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	४२१०,			
		गृहनिर्माणावरील भांडवली खर्च	४२१६,			
		इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२५०,			
		मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	४४०२,			
		पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च	४४०३,			
		वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च	४४०६,			
		इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च	४५१५,			
		लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च	४७०२,			
		पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च	४७११,			
		मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	५०५४,			
		नगर विकासासाठी कर्जे	६२१७,			
		इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे	६२५०,			
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यासाठी कर्जे	६८५१,			
		एकूण-नियोजन विभाग				
४,८६,८७,२५,०००						
...						
४,८६,८७,२५,०००						
वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग						
एस-४	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	४२१०,			
			२६,३६,८२,०००	...	२६,३६,८२,०००	
एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग						
२६,३६,८२,०००						
...						
२६,३६,८२,०००						
एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च						
७५,०९,३२,६८,०००						
९,९८,५६,०००						
७५,१९,३१,२४,०००						

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	सेवा व प्रयोजने (२)	लेखाशीर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			रुपये	रुपये	रुपये
			एकूण-बेरीज	२,१९,७३,९४,५०,०००	१८,५७,३३,०००
					२,१९,९२,५९,८३,०००

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ यानुसार, २०२०-२१ या वर्षाच्या संबंधात विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक असलेल्या रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा खाली दर्शविण्यात आल्या आहेत :—

				रुपये
(ए) महसुली खर्च	१,४४,७३,२०,५९,०००
(बी) भांडवली खर्च	७५,१९,३१,२४,०००
		एकूण	..	२,१९,९२,५१,८३,०००

मुंबई,
दिनांक १५ डिसेंबर २०२०.

अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री.